

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva
hlavného mesta SR Bratislavy
dňa 26.04.2018

**Informácia o možnostiach realizácie vydávania Senior Pasov pre občanov nad 70 rokov
s platnosťou na 5 rokov v podmienkach Integrovaného dopravného systému
v Bratislavskom kraji**

Predkladateľ:

JUDr. Ivo Nesrovnal, v. r.
primátor

Zodpovedný:

Ing. Zuzana Horčíková, v. r.
generálna riaditeľka BID, a. s.

Ing. Rastislav Gombala, v. r.
poverený vedením sekcie dopravy

Spracovateľ:

Ing. Peter Války, v. r.
riaditeľ odboru dopravnej integrácie BID, a. s.

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodovú správu s uznesením MsR
3. SeniorPas (február 2018, BID, a. s.)
4. Stanoviská objednávateľov (BSK, HMB, MDV SR)
5. Výpis z Komisie dopravy a informačných systémov

N á v r h u z n e s e n i a

Mestské zastupiteľstvo hlavného mesta SR Bratislavy po prerokovaní materiálu

berie na vedomie

informáciu o možnostiach realizácie vydávania Senior Pasov pre občanov nad 70 rokov s platnosťou na 5 rokov v podmienkach Integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji.

Dôvodová správa

Dňa 08.11.2017 bolo na rokovaní Mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy v súvislosti s prerokovaním materiálu „Informácia o vyčíslení dopadu bezplatnej prepravy pre vybrané skupiny cestujúcich a spôsobe realizácie bezplatnej prepravy v podmienkach IDS BK“ prijaté uznesenie č. 978/2017, v zmysle ktorého má primátor hlavného mesta SR Bratislavy zabezpečiť vydávanie Senior Pasov pre občanov nad 70 rokov s platnosťou na 5 rokov.

Dňa 27.11.2017 sme požiadali Bratislavskú integrovanú dopravu, a.s. (ďalej len „BID, a.s.“), aby z pozície tvorcu koncepcie tarifyného systému Integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji (ďalej len „IDS BK“) vyvolala rokovanie s partnermi IDS BK, predmetom ktorého má byť prerokovanie stanovísk objednávateľov dopravných služieb vrátane definovania administratívnej a technickej prípravy navrhovanej zmeny tarifyného systému.

Dňa 16.01.2018 bola problematika predĺženia platnosti SeniorPasov na 5 rokov predmetom rokovania tarifyno-legislatívnej skupiny, ktorú organizuje BID, a.s.. Účastní boli všetci zapojení objednávateľia dopravných služieb (Hlavné mesto SR Bratislava, Bratislavský samosprávny kraj, Ministerstvo dopravy a výstavby SR) a dopravcovia (Dopravný podnik Bratislava, Slovak Lines, Železničná spoločnosť Slovensko). Bolo dohodnuté, že BID, a.s. k predmetnej veci vypracuje analýzu súčasného stavu tarifyných podmienok IDS BK pre osoby staršie ako 70 rokov, ktorá bude zaslaná všetkým partnerom na zaujatie stanoviska.

Dňa 28.02.2018 doručila BID, a.s. na magistrát hlavného mesta materiál „SeniorPas“ (verzia február 2018, spracovateľ BID, a.s.) na zaujatie stanovísk objednávateľov dopravných služieb.

Dňa 15.03.2018 doručila BID, a.s. na magistrát hlavného mesta finálny materiál k SeniorPasom (verzia február 2018, spracovateľ BID, a.s.) obsahujúci analýzu prepravy osôb nad 70 rokov vo vybraných integrovaných systémoch v Českej republike a vybraných mestách Slovenskej republiky vrátane stanoviska BID, a.s. ako koordinátora IDS BK (viď príloha). Objávateľia dopravných služieb v IDS BK jednotne neodporúčajú zavedenie zmeny platnosti SeniorPasu (viď stanoviská objednávateľov v prílohe) z nasledujúcich dôvodov:

- predĺženie platnosti SeniorPasu raz ročne je primeranou povinnosťou cestujúcich pri získaní bezplatnej prepravy na celom území BSK,
- predĺženie platnosti SeniorPasu je nenáročné, nie je nutné navštíviť predajné miesta dopravcov,
- predĺženie platnosti SeniorPasu na 5 rokov výrazne skreslí aktuálne počty cestujúcich, ktoré sú nevyhnutné pri strategických rozhodnutiach o poskytovaní zliav v IDS BK.

Aktuálne platné tarifyné podmienky prepravy seniorov v rámci IDS BK sú výsledkom vzájomnej dohody objednávateľov dopravných služieb v IDS BK, ktorých schválenie na zastupiteľstvách mesta i kraja predchádzalo časovo náročným rokovaniam s cieľom zjednotiť podmienky prepravy všetkých skupín cestujúcich v mestskej hromadnej doprave, prímestskej autobusovej doprave a železničnej doprave na území celého kraja. Dnešné SeniorPasy sú v platnosti v IDS BK od 01.11.2015 a umožňujú bezplatne cestovať 365-dní na území celého Bratislavského kraja.

Na základe stanovísk koordinátora a objednávateľov dopravných služieb v kraji, zavedenie SeniorPasov pre občanov nad 70 rokov s platnosťou 5 rokov, neodporúčame.

Uznesením Mestskej rady hlavného mesta SR Bratislavy č. 644/2018 zo dňa 12. 04. 2018 Mestská rada hlavného mesta SR Bratislavy odporúča Mestskému zastupiteľstvu hlavného mesta SR Bratislavy prerokovať Informáciu o možnostiach realizácie vydávania Senior Pasov pre občanov nad 70 rokov s platnosťou na 5 rokov v podmienkach Integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji.

IDS BK
INTEGROVANÝ DOPRAVNÝ SYSTÉM
V BRATISLAVSKOM KRAJI

SENIORPAS

február 2018

OBSAH

Obsah.....	2
1. Dôvody vzniku SeniorPasu	3
1.1. Výhody existencie SeniorPasu	4
2. Stanovisko BID.....	5
3. Ako funguje predaj a použitie cestovných lístkov spomínaných v dokumente.....	6

Tento dokument má za cieľ analyzovať súčasný stav tarifných podmienok IDS BK pre osoby staršie ako 70 rokov.

1. DÔVODY VZNIKU SENIORPASU

V zmysle platnej legislatívy (zákon o cestnej doprave a zákon o doprave na dráhach) je dopravca povinný uzatvoriť s cestujúcim prepravnú zmluvu. Potvrdením o jej uzavretí je vydaný cestovný lístok, alebo zaevidovanie v elektronickom systéme dopravcu.

Tarifné podmienky pre prepravu seniorov nad 70 rokov boli v zmysle platnej legislatívy navrhnuté už v Koncepcii BID spracovanej v roku 2007. Koncepcia BID, ako aj ďalšie nadväzné dokumenty predpokladali, že osobám starším ako 70 rokov bude vydávaný ročný cestovný lístok s nízkou finančnou hodnotou.

Ako príklad pri tvorbe slúžili v tom čase už niekoľko rokov zaužívané postupy v mestách v Českej republike, z ktorých vyberáme niekoľko príkladov do nasledujúcej tabuľky.

Tabuľka č. 1 Preprava osôb nad 70 rokov vo vybraných IDS v ČR

Mesto	Územie	Cena	Spôsob preukazovania
Praha	mesto aj región	bezplatne	mimo vlakov na základe občianskeho preukazu
			vo vlakoch na základe bezplatného ročného lístka
Brno	mesto	bezplatne	na základe bezplatného ročného lístka
	región	2400 Kč (cca 96 €)	špeciálny ročný lístok
Ostrava	mesto	bezplatne	na základe bezplatného ročného lístka
	región	850 Kč (cca 34€)	špeciálny ročný lístok
Plzeň	mesto	bezplatne	na základe bezplatného ročného lístka

Ako vidno, s výnimkou Prahy je bezplatná preprava možná len na základe špeciálneho ročného lístka

Aj v SR pristupujú jednotliví dopravcovia (resp. ich objednávateľia) k rôznym formám spoplatnenia cestujúcich seniorov, zväčša v symbolickej sume.

Tabuľka č. 2 Preprava osôb nad 70 rokov vo vybraných mestách v SR

Mesto	Cena	Spôsob preukazovania
Košice	bezplatne	osobitná BČK s platnosťou na 5 rokov
Prešov	bezplatne	na základe občianskeho preukazu
Nitra	0,50 €	lístok zakúpený u vodiča v hotovosti
	0,10 €	lístok zakúpený prostredníctvom čipovej karty
	1,00 €	polročný predplatný lístok
Trnava	0,20 €	lístok zakúpený u vodiča v hotovosti
	0,07 €	lístok zakúpený prostredníctvom čipovej karty

Mesto	Cena	Spôsob preukazovania
Považská Bystrica	0,66 € 0,15 € / 0,10 €	lístok zakúpený u vodiča v hotovosti lístok zakúpený prostredníctvom čipovej karty (v špičke / mimo špičky)

Pri konečnom návrhu tarifnej štruktúry IDS BK bola navrhnutá z pohľadu používateľa najjednoduchšia forma cestovného – predplatný cestovný lístok s 365-dňovou časovou platnosťou s komerčným názvom SeniorPas.

Cena SeniorPasu vychádza v zmysle Metodiky výpočtu cien cestovných lístkov IDS BK v rozpätí 10 až 20 € / rok (cenové rozpätie vychádzalo z rôznych návrhov jednotlivých vstupných parametrov a výpočtových premenných), čo predstavovalo cca 0,03 € (predtým 1 Sk) / deň. Politickým rozhodnutím bolo nakoniec dohodnuté, že SeniorPas bude vydávaný bezplatne.

Časová platnosť bola stanovená, v kontexte iných druhov predplatných cestovných lístkov ako najdlhšia, teda jeden rok, presnejšie 365 dní.

1.1. Výhody existencie SeniorPasu

Zvolené časové obdobie platnosti SeniorPasu má niekoľko výhod:

- **pre cestujúceho** seniora to znamená predĺženie platnosti svojho lístka len 1x ročne, tzn. nie je „obťažovaný“ častými návštevami predajného miesta,
- **pre dopravcu** to znamená splnenie zákonnej povinnosti v súvislosti s uzatvorením zmluvy,
- **pre objednávateľa dopravy** je to pomerne aktuálny prehľad počtu cestujúcich seniorov, s týmito údajmi môže nakladať pri plánovaní dopravy, resp. nákladov na jej prevádzku.

Pri prípadnom predĺžení platnosti SeniorPasu na celé obdobie platnosti BČK (5 rokov) získa cestujúci tým, že bude odbremený podmienkou každoročného predĺženia platnosti SeniorPasu.

Na druhej strane ale budú čísla o počte používateľov SeniorPasov výrazne skreslené, nakoľko 5-ročná platnosť nezohľadní tých držiteľov SeniorPasov, ktoré už nie sú cestujúcimi (napr. zo zdravotných alebo z dôvodu úmrtia).

2. STANOVISKO BID

Získanie benefitu ročného bezplatného sieťového lístka (ktorého cena by inak bola 460,15 €), je primerané vyvážiť povinnosťou raz za rok si predĺžiť platnosť lístka.

BID v spolupráci s partnermi zaviedla možnosti automatického predĺženia platnosti, tzn. cestujúci nemusí počas platnosti BČK navštíviť predajné miesto, ale stačí aby si automaticky predĺženú platnosť zapísal do čipu karty priamo vo vozidle alebo na železničnom nástupišti. Zápis predĺženej platnosti je možné vykonať najskôr 30 dní pred prvým dňom platnosti lístka a následne kedykoľvek počas platnosti. Táto operácia trvá cca 2 sekundy.

Predĺženie platnosti na obdobie 5 rokov v sebe skrýva aj rôzne procesné problémy. Dopravcovia vydávajú BČK s platnosťou na 5 rokov. Ak si cestujúci ihneď nevybaví z rôznych dôvodov aj SeniorPas, systém mu už na kartu SeniorPas s 5 ročnou platnosťou nevydá. Takáto situácia môže nastať aj pri prechode z tarifnej skupiny dôchodca (dôchodca mladší ako 70 rokov) do tarifnej skupiny Senior 70+. Takáto osoba má možnosť zmeniť si typ svojej dôchodcovskej BČK, ktorú do toho času využívala na nákup cestovných lístkov pre dôchodcov, na typ SeniorPas. Pri tejto zmene sa ale nepredlžuje platnosť samotnej BČK, tzn. nebolo by možné vydať SeniorPas s platnosťou 5 rokov, ale len s platnosťou do konca platnosti BČK.

Aj z uvedených dôvodov neodporúčame meniť súčasné podmienky platnosti SeniorPasu. Náklady (či už finančné, alebo personálne) súvisiace s takouto zmenou odporúčame nasmerovať na zvýšenie povedomia o fungovaní SeniorPasu.

3. AKO FUNGUJE PREDAJ A POUŽITIE CESTOVNÝCH LÍSTKOV SPOMÍNANÝCH V DOKUMENTE

Na záver uvádzame, pre lepšie uvedenie do problematiky, ako dnes funguje predaj a použitie cestovných lístkov spomínaných v tomto dokumente.

Predplatné cestovné lístky sa v IDS BK vydávajú len v elektronickej podobe, vo forme zápisu do pamäte bezkontaktnéj čipovej karty. Predplatné cestovné lístky sú v ponuke v platnostiach 7, 30, 90 a 365 dní, dĺžku platnosti si volí cestujúci pri kúpe.

Bezkontaktná čipová karta (BČK) si možno vybaviť u ktoréhokoľvek zapojeného dopravcu, využívať ju možno následne bez obmedzenia v celom IDS BK. **Platnosť BČK je 5 rokov** od jej kúpy, počas celej doby platnosti si na ňu možno zakupovať cestovné lístky (alebo dobíjať kredit elektronickej peňaženky).

SeniorPas je komerčný názov pre predplatný cestovný lístok pre osoby staršie ako 70 rokov. Platí 365 dní na cestovanie v celej sieti IDS BK.

Elektronická peňaženka je služba, v rámci ktorej si možno do pamäte BČK nahráť finančnú čiastku a tú následne využívať na kúpu elektronických lístkov (na jednu cestu alebo denných). Elektronické lístky si možno zakúpiť v označovačoch umiestnených vo vozidlách, alebo na nástupištiach železničných zastávok a staníc.

**Bratislavský
samosprávny
kraj**

**Úrad Bratislavského samosprávneho kraja
odbor dopravy**

**Bratislavská integrovaná doprava, a.s.
Jašíkova 2
821 03 Bratislava**

Váš list číslo/zo dňa
32/2018 /

Naše číslo
03545/2018/CDD-7

Vybavuje/linka
Ing. Matúš Bukovčák

Bratislava
08. 03. 2018

Vec

Žiadosť o stanovisko - zmena platnosti SeniorPasu

Dobrý deň,

obdržali sme Váš list č. 32/2018, v ktorom nás žiadate o stanovisko k zmene platnosti SeniorPasu.

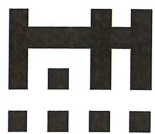
Máme za to, že pre skupinu cestujúcich Senior 70+, ktorá má možnosť bezplatnej prepravy, je povinnosť predĺženia platnosti raz ročne primeraná. Dokonca v súčasnosti existuje možnosť automatického predĺženia platnosti zapísaním do čipu karty po priložení k označovaču vo vozidle alebo na železničnom nástupišti, a teda cestujúci nemusí navštíviť predajné miesto. Predĺženie platnosti lístka na 5 rokov by výrazne skreslilo pomerne aktuálny prehľad počtu cestujúcich a skrývalo ďalšie procesné problémy.

Bratislavský samosprávny kraj, aj na základe písomného návrhu koordinátora IDS BK, neodporúča predĺženie platnosti SeniorPasu.

S pozdravom

BRATISLAVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ
SABINOVSKÁ 16, P.O.BOX 106
820 05 BRATISLAVA 25
IČO: 36 06 36 06
- 2 -

RNDr. Ing. Marián Viskupič
riaditeľ úradu

MAGISTRÁT HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY
Sekcia dopravy

Primaciálne nám. 1, P. O. Box 192, 814 99 Bratislava 1

Bratislavská integrovaná doprava, a. s.
Jašíkova 2
821 03 Bratislava

Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/linka	Bratislava
32/2018/28.02.2018	MAGS/OVD/39663/18-82921	Ing. Myslíková/kl. 348	13.03.2018
	OVD/81/18-BP		

Vec

Žiadosť o stanovisko – zmena platnosti SeniorPasu – stanovisko

Dňa 28. 02.2018 nám bola doručená Vaša žiadosť o stanovisko k zmene platnosti SeniorPasu, ktorá bola predmetom uznesenia mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy č. 978/2017 zo dňa 8.11.2017. Súčasťou žiadosti je analýza tarifných podmienok seniorov v IDS BK (verzia február 2018).

Ako koordinátor IDS BK ste od roku 2007 spracovali viacero strategických dokumentov, v ktorých boli navrhnuté základné tarifné podmienky prepravy cestujúcich. Ku schváleniu vtedy ešte tzv. Senior kariet, ktoré majú časovú platnosť 365 dní, došlo konkrétne na mestskom zastupiteľstve uznesením č. 915/2012 zo dňa 13. 12. 2012. Aktuálne platné tarifné podmienky prepravy seniorov v rámci IDS BK sú výsledkom vzájomnej dohody objednávateľov dopravných služieb v IDS BK, ktorých schválenie na zastupiteľstvách mesta i kraja predchádzalo časovo náročným rokovaniam s cieľom zjednotiť podmienky prepravy všetkých skupín cestujúcich v mestskej hromadnej doprave, prímestskej autobusovej doprave a železničnej doprave na území celého kraja. Dnešné SeniorPasy sú v platnosti v IDS BK od 1.11.2015 a umožňujú bezplatne cestovať 365-dní na území celého Bratislavského kraja.

Uznesenie č. 978/2017 bolo na rokovaní mestského zastupiteľstva prijaté po diskusii k materiálu „Informácia o vyčíslení dopadu bezplatnej prepravy pre vybrané skupiny cestujúcich a spôsobe realizácie bezplatnej prepravy v podmienkach IDS BK“. Poslanecký návrh predĺžiť platnosť 365 dňových lístkov (tzv. SeniorPasov) na 5 rokov bol predložený bez predchádzajúcej odbornej diskusie na úrovni objednávateľov dopravných služieb, nebol prerokovaný v Komisii dopravy a informačných systémov mestského zastupiteľstva, ani nebol konzultovaný s Vašou spoločnosťou ako koordinátorom IDS BK. Odborná diskusia k návrhu, ktorá prebehla až po schválení uznesenia č. 978/2017, jednoznačne pomenovala prijatie uznesenia č. 978/2017 ako nesprávne pochopené a interpretované pravidlá súčasného tarifného odbavovania v IDS BK. Na rokovaní mestského zastupiteľstva bola nesprávne prezentovaná platnosť bezkontaktných čipových

Primaciálne nám. 1, III. poschodie, č. dverí 308

TELEFÓN
02/59 35 61 85

FAX

BANKOVÉ SPOJENIE
ČSOB: 25829413/7500

IČO
603 481

INTERNET
www.bratislava.sk

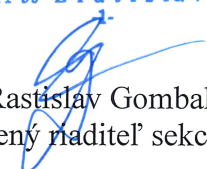
E-MAIL
sd@bratislava.sk

karty (zvyčajne 5 rokov) ako platnosť SeniorPasu (365 dní). Podľa návrhu uznesenia má byť po vzore Košíc platnosť SeniorPasu predĺžená až na 5 rokov. Ide však o dva rozličné údaje a v Košiciach je rovnako, ako v Bratislave, platnosť čipovej karty 5 rokov.

Zavedenie zmeny platnosti SeniorPasov je podmienené dohodou všetkých objednávateľov dopravných služieb v kraji. Nakoľko aktuálne údaje o počte cestujúcich sú základným prvkom pri strategických rozhodnutiach o poskytovaní zliav v IDS BK, zmenu platnosti SeniorPasu z 365 dní na 5 rokov **neodporúčame**. Presná a aktuálna evidencia držiteľov SeniorPasov je podmienená ich každoročnou obnovou. Nakoľko cestujúci tak môžu urobiť rýchlo a pohodlne sami vo vozidle (a tiež cez zastávkové multifunkčné automaty a predajne dopravcov), návrh tejto zmeny nepovažujeme za prínosný.

S pozdravom

Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy
Riaditeľ sekcie dopravy
Primaciálne námestie č. 1
814 99 Bratislava

Ing. Rastislav Gombala
poverený riaditeľ sekcie

**MINISTERSTVO DOPRAVY A VÝSTAVBY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Námestie slobody č. 6, P.O.BOX č. 100, 810 05 Bratislava 15
Sekcia železničnej dopravy a dráh

Bratislavská integrovaná doprava
Ing. Zuzana Horčíková
generálna riaditeľka
Jašíkova 2
821 03 Bratislava

Váš list číslo/zo dňa
32/2018

Naše číslo
11816/2018/C360/18460
Stupeň dôvernosti: **INT**

Vybavuje/linka
Ing. Dorčák

Bratislava
5. marec 2018

Vec: Zmena platnosti SeniorPasu - stanovisko

Listom zo dňa 26.2.2018 ste sa na nás obrátili s požiadavkou na vyjadrenie k žiadosti Magistrátu HMB vo veci predĺženia platnosti SeniorPasu pre občanov nad 70 rokov, a to na obdobie 5 rokov.

MDV SR nevidí v takomto kroku žiadny procesný ani technický prínos, ktorý by prispel k zjednodušeniu vybavenia tejto kategórie cestujúcich príp. by zjednodušil náročnosť tohto úkonu príslušnému dopravcovi. Naopak, ako ste uviedli vo svojom liste, dané predĺženie môže spôsobiť skôr problémy s následným vydávaním SeniorPasov na 5 rokov (a z toho vyplývajúce prípadné sťažnosti cestujúcich pre nemožnosť využitia ponuky v plnom rozsahu).

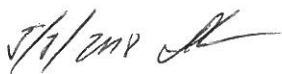
V súčasnosti zavedené nenáročné predlžovanie platnosti SeniorPasu prostredníctvom označovačov vo vozidle resp. na nástupišti, považujeme za dostatočné a prijateľné, a to aj s ohľadom na zachovanie aktuálnosti prehľadu o počte cestujúcich s týmto typom karty.

Z tohto dôvodu neodporúčame predlžovanie platnosti SeniorPasu na obdobie 5 rokov.

S pozdravom

Ing. Ján Farkaš
generálny riaditeľ sekcie

**Výpis zo záznamu z rokovania
Komisie dopravy a informačných systémov MsZ
zo dňa 16.04.2018**

K bodu 2

Informácia o možnostiach realizácie vydávania Senior Pasov pre občanov nad 70 rokov s platnosťou na 5 rokov v podmienkach Integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji.

Materiál uviedol Ing. Peter Války zo spoločnosti Bratislavská integrovaná doprava, a.s. Po skončení odbornej diskusie bolo hlasované o nasledovnom znení uznesenia:

Uznesenie:

Komisia dopravy a informačných systémov po prerokovaní materiálu

odporúča

Mestskému zastupiteľstvu hlavného mesta SR Bratislavy zobrať na vedomie informáciu o možnostiach realizácie vydávania Senior Pasov pre občanov nad 70 rokov s platnosťou na 5 rokov v podmienkach Integrovaného dopravného systému v Bratislavskom kraji.

Hlasovanie: prítomní: 9 za: 9 proti: 0 zdržal sa: 0 nehlasoval: 0

Uznesenie bolo odsúhlasené.

JUDr. Mgr. Jozef Uhler, v.r.
predseda komisie

Za správnosť: Ing. Patrik Kohan
tajomník komisie

V Bratislave 16.04.2018